Η κρίση δείχνει το δρόμο για ποιοτική ανάπτυξη

> Ο Γ.Γ. του ΚΕΒΕ Παναγιώτης Λοϊζίδης επισημαίνει τα κακώς έχοντα της κυπριακής οικονομίας

ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥΛΑΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Πέντε δεκαετίες δουλειάς στο Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο δεν περνούν, δεν μπορούν να περάσουν απαρατήρητες. Ο Παναγιώτης Λοϊζίδης, Γενικός Γραμματέας του ΚΕΒΕ από το 1975, τιμήθηκε πρόσφατα από το ΕΒΕ Λευκωσίας για την προσφορά του στον επιμελητηριακό κόσμο. Στον «Φ» μιλά τόσο για τα αισθήματα που του δημιουργεί η βράβευση αλλά δεν βγάζει το καπέλο του διευθυντή του ΚΕΒΕ. Όπως πάντα, δεν διστάζει να πει τα πράγματα με το όνομά τους: «Το θέμα των μαρινών εκκρεμεί από τις αρχές της δεκαετίας του '90 επί υπουργίας Ρολάνδη. Όταν υστερείς στο θέμα των διαδικασιών, υστερείς και στην υποδομή. Το κράτος πρέπει να βρει τρόπους να παρακάμψει τη γραφειοκρατία».

Τα νέα από το μέτωπο της οικονομίας δεν είναι ενθαρρυντικά. Αντίθετα. Τα δημόσια έσοδα παρουσιάζουν καθίζηση, η ανάπτυξη παραμένει στάσιμη, ο τουρισμός κατρακυλά. Ποιες είναι οι εκτιμήσεις του ΚΕΒΕ σε σχέση με το ρυθμό ανάπτυξης;

Εγώ έχω την εξής φιλοσοφία: Δεν παίζω με τους αριθμούς ούτε συζητώ στη βάση αυτών. Και αυτό πιστεύω ότι θα πρέπει να κάνει και η κυβέρνηση. Αντί να «παίζει με τους αριθμούς», να προσπαθεί να αμβλύνει τις συνέπειες της διεθνούς οικονομικής κρίσης. Διότι και η Κύπρος έχει επηρεαστεί και θα επηρεαστεί ακόμη περισσότερο. Η δική μου εκτίμηση είναι ότι η Κύπρος έχει περάσει δυσκολότερες εποχές και άρα μπορεί να ξεπεράσει την κρίση ευκολότερα από άλλες χώρες εάν λάβει τα σωστά μέτρα. Πιστεύω επίσης ότι από το 2010 και μετά η κυπριακή οικονομία όπως και η διεθνής θα αρχίσουν την πορεία της ανάκαμψης. Το 2009 είναι δύσκολο, το φθινόπωρο ίσως να είναι πιο δύσκολο ακόμη για την Κύπρο.

Ανάκαμψη από το 2010 λοιπόν. Μιλούμε όμως για την αρχή μιας ανοδικής πορείας και όχι για ρυθμούς ανάπτυξης που βιώσαμε το 2007, για παράδειγμα.

Ασφαλώς. Αλλά αυτό δεν ισχύει μόνο για την Κύπρο. Εξάλλου η ανάπτυξη που βιώσαμε το έτος 2007 στο οποίο αναφερθήκατε, ήταν εξωπραγματική. Μη φυσιολογική. Και δεν πρέπει να θέλουμε τέτοιου είδους ανάπτυξη.

> ***Το θέμα των μαρινών εκκρεμεί από τις αρχές της δεκαετίας του '90. Όταν υστερείς στις διαδικασίες, υστερείς και στην υποδομή***

Τι σας κάνει να μιλάτε για «μη φυσιολογική ανάπτυξη»;

Θυμηθείτε εκείνην όλη την απότομη άνοδο στον τομέα των οικοδομών. Ήταν μια αφύσικη ανάπτυξη. Δεν στηριζόταν σε στέρεες βάσεις. Ήταν αναμενόμενο να έρθει το τέλος. Μέσα στην κρίση καμιά φορά έρχονται θετικά πράγματα. Πιστεύω ότι τώρα θα αναγκαστούμε να προσγειωθούμε και να αναζητήσουμε μια πιο υγιή ανάπτυξη. Ακόμη και η επαρχία Πάφου, όπου είχε τόσο έντονα εκδηλωθεί η άνοδος του τομέα των ακινήτων, θα αναγκαστεί να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για πιο υγιή ανάπτυξη. Όπως και όλη η Κύπρος.

Τι θεωρείτε υγιή ανάπτυξη για την κυπριακή οικονομία;

Το ΚΕΒΕ έχει αλλάξει τα προγράμματά του. Μέχρι σήμερα είχαμε δώσει όλη μας την προσοχή στην Ευρώπη. Οι στόχοι σε αυτόν τον τομέα έχουν επιτευχθεί. Τώρα ήρθε η ώρα να κοιτάξουμε και τη γειτονιά μας. Και έχει πολλές προοπτικές η γειτονιά μας.

Έχουμε διοργανώσει αριθμό αποστολών σε γειτονικές χώρες. Μέχρι και στο Ιράν πήγαμε και μάλιστα δεχθήκαμε και ειρωνικά σχόλια τότε. Σήμερα ας κοιτάξουν πόσο το Ιράν στηρίζει την οικοδομική βιομηχανία της Κύπρου, ιδιαίτερα στην επαρχία Λάρνακας. Θα πρέπει να μας γίνει μάθημα και για τις χώρες συνεργασίας.

Επίσης να κοιτάξουμε και προς την Κίνα. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια κάνουμε αποστολή στην Κίνα. Επίσης στη Ρωσία φέτος κάναμε τρεις αποστολές. Φέτος το ΚΕΒΕ διοργανώνει ρεκόρ αποστολών, 30 στο σύνολό τους, σε διάφορες χώρες.

Οι αποστολές στο εξωτερικό γίνονται. Είναι όμως αρκετές; Τι άλλο χρειάζεται;

Ο τομέας στον οποίο κατά την άποψή μου η Κύπρος υστερεί, είναι η υποδομή και η ταχύτητα στη λήψη και υλοποίηση αποφάσεων. Είναι κρίμα να εκκρεμούν σήμερα, σε μια τόσο κρίσιμη περίοδο, τόσα μεγάλα έργα τα οποία να καθυστερούν λόγω γραφειοκρατίας. Το θέμα των μαρινών εκκρεμεί από τις αρχές της δεκαετίας του '90 επί υπουργίας Ρολάνδη. Όταν υστερείς στο θέμα των διαδικασιών, υστερείς και στην υποδομή. Το κράτος πρέπει να βρει τρόπους να παρακάμψει τη γραφειοκρατία.

Δεν νομίζετε ότι από την Κύπρο, απουσιάζουν επίσης οι μεγάλοι, οι διεθνείς «παίχτες», τα μεγάλα ταμεία, οι μεγάλες τράπεζες;

Εγώ πιστεύω ότι οι μεγάλοι παίχτες υπάρχουν. Εμείς έχουμε όμως έχουμε τα χαρακτηριστικά της αυτοκαταστροφής. Είμαστε λαός της υπερβολής. Παίρνουμε ένα θέμα και το μεγιστοποιούμε και το τραγικοποιούμε. Κοιτάξετε τι έγινε με το θέμα της Marfin.

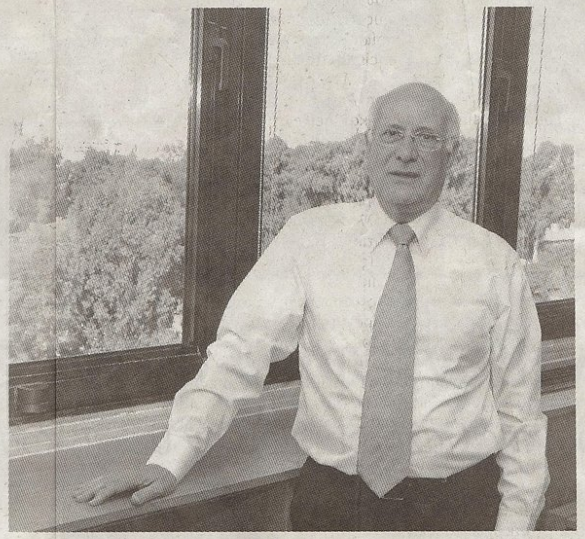

Το έχουμε μεγαλοποιήσει;

Είναι κρίμα που η Marfin Popular, μια τράπεζα με τόση ιστορία, αποφασίζει να μετακινήσει την έδρα της. Αλλά όπως παρουσιάστηκε, είναι λες και ήρθε το τέλος του κόσμου. Βεβαίως δική μου εκτίμηση είναι ότι θα επικρατήσουν σοφότερες σκέψεις από τη διοίκηση της τράπεζας.

Εξωφρενικός ο νόμος για τα ξεπουλήματα

Την ερχόμενη Δευτέρα ξεκινά ένας διάλογος με όλους τους εμπλεκομένους υπό την ομπρέλα του Υπ. Εμπορίου για αναθεώρηση της νομοθεσίας που ρυθμίζει τα ξεπουλήματα. Ποια θα είναι η θέση του ΚΕΒΕ;

Πιστεύουμε ότι αυτού του είδους οι ρυθμίσεις δημιουργούν πρόβλημα στην οικονομία και δεν προστατεύουν τον καταναλωτή. Προστατεύουν περισσότερο κάποιους επιχειρηματίες παρά τον καταναλωτή. Γιατί να περιορίσουμε κάποιον που θέλει να μειώσει τις τιμές του και να μην τον αφήσουμε να το διαφημίσει; Αφού όλοι αυτό προσδοκούμε. Υπάρχει ο νόμος «περί εμπορικών περιγραφών» ο οποίος προστατεύει τον καταναλωτή. Εάν κάποιος διαφημίζει εκπτώσεις αναληθείς και ξεγελά τον καταναλωτή, το Υπ. Εμπορίου θα πρέπει να το εντοπίζει και να πατάσσει τέτοια φαινόμενα. Όχι να ασχολείται με το πότε κάποιος προχωρά σε μειώσεις τιμών.

Είναι εξωφρενικό και πρωτοφανές να ορίζουμε χρονικές περιόδους και να τρέχουμε τον κάθε επιχειρηματία ξοπίσω απειλώντας τον με ποινικές διώξεις.

«Έκανα απλώς το καθήκον μου»

ΣΤΟΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Λοϊζίδη απονεμήθηκε την περασμένη Πέμπτη Αριστείο για τα 50 χρόνια ευδόκιμης υπηρεσίας του. Πρόκειται για την ανώτατη τιμητική διάκριση του ΕΒΕ Λευκωσίας. Απονέμοντάς του το βραβείο ο πρόεδρος της Δημοκρατίας υποστήριξε ότι «τα Επιμελητήρια οφείλουν στον κ. Λοϊζίδη, όσο σε κανέναν άλλο, την αξιοπιστία τους, την αξιοπρέπειά τους, αλλά και την εκτίμηση που διαχρονικά απολαμβάνουν από τον Κύπριο επιχειρηματία, τον Κύπριο πολίτη, αλλά και από όλους τους εκάστοτε κυβερνώντες».

Ο αντιπρόεδρος του ΕΒΕΛ Στέλιος Αναστασιάδης εξηγώντας το σκεπτικό της απόφασης απονομής του Αριστείου στον κ. Λοϊζίδη είπε ότι είναι «μια οφειλόμενη τιμή στον άνθρωπο, στον επαγγελματία και στο συνεργάτη που σηματοδότησε με το έργο του την εξέλιξη του επιμελητηριακού θεσμού της Κύπρου».

> ***Μισός αιώνας ευδόκιμης υπηρεσίας***

Ο Παναγιώτης Λοϊζίδης περιγράφει στον «Φ» τα αισθήματά του για την τιμή της βράβευσης: «Αυτή η διάκριση με τιμά. Βεβαίως εγώ αισθάνομαι ότι όλα αυτά τα χρόνια έπραξα απλώς το καθήκον μου». Και για το πώς είναι να εργάζεσαι για 50 χρόνια στον ίδιο οργανισμό, λέει: «Δεν αισθάνομαι ότι έχουν περάσει τόσα χρόνια. Η φύση της δουλειάς στο Επιμελητήριο είναι τέτοια που δεν με άφησε να πω στη routine. Είναι γεμάτη προκλήσεις».

Σε πολύ νεαρή ηλικία ο κ. Λοϊζίδης είχε αναλάβει τη θέση του γενικού διευθυντή του ΚΕΒΕ. «Ανέλαβα την 1η Ιανουαρίου 1975, σε πολύ νεαρή ηλικία. Τότε οι διοικούντες τόλμησαν να αναθέσουν τέτοια θέση σε ένα νεαρό».

Ρωτήσαμε τον κ. Λοϊζίδη ποιο είναι το βασικό μάθημα που πήρε από τους επιχειρηματίες όντας πέντε δεκαετίες στο πλευρό τους. «Οι επιχειρηματίες είναι ένας ανήσυχος κόσμος. Συνεχώς αναζητούν τρόπους για την επιβίωση αλλά και την ανάπτυξη της επιχείρησής τους. Η Κύπρος είναι μικρή και πολλές φορές για να επιβιώσεις, πρέπει να βγεις εκτός. Και αυτό το γεγονός είναι ίσως ένας από τους λόγους που συνέβαλαν στην επιτυχία του νησιού. Αυτό που έδωσε την ώθηση για να έχουμε το βιοτικό επίπεδο που έχουμε σήμερα. Η επαφή με τους επιχειρηματίες, λοιπόν, σε κάνει να είσαι το ίδιο ανήσυχος, να είσαι μονίμως σε επιφυλακή».